

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619201206
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3619201206.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobkyne M. proti žalovanému A. o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy a iné, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 11. januára 2022, č. k. 5Csp/70/2019-338, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku I. **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku III. **m e n í** tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žiadna zo strán **n e m á** na náhradu trov odvolacieho konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 11. januára 2022 č. k. 5Csp/70/2019-338 súd prvej inštancie výrokom I. určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.07.2012 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov, výrokom II. zamietol žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.047,95 eur a výrokom III. priznal žalovanej náhradu trov konania vo výške 50 %. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný preukázal výpisom z účtu, že žalobkyni poskytol sumu 357,83 eur dňa 31.07.2012 a dňa 11.03.2014 sumu 202,73 eur, teda celkom sumu 560,56 eur na základe spotrebiteľskej zmluvy o revolvingovom úvere, v ktorej absentujú obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to konečná splatnosť úveru uvedená dňom mesiacom a rokom, pretože je uvedený úplne nedostačujúci údaj len o počte splátok a ich splatnosti v 15. deň v mesiaci (v tomto poukázal na ustálenú judikatúru súdov a to rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/233/2015, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/141/2012), ďalej konštatoval, že úroková sadzba revolvingového úveru vo výške 68,46% je neprimerane vysoká, 5,7-násobne prevyšuje úroky za úvery v bankách v čase uzavretia zmluvy, je preto v rozpore s dobrými mravmi a tým absolútne neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, vychádzajúc z rozhodnutia NS SR sp.zn. 5Cdo/1280/2015, že RPMN uvedená v spotrebiteľskej zmluve vo výške 66,97% prekračuje maximálnu výšku RPMN za úvery v bankách v čase uzavretia zmluvy, ktorá mala byť maximálne vo výške 42,52%, že v spotrebiteľskej zmluve je nesprávne uvedená RPMN vo výške 56,14 % v neprospech spotrebiteľa, v skutočnosti podľa výpočtu bola RPMN vo výške 73,48%, preto po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.07.2012 je bezúročná a bez poplatkov. Ďalej uviedol, že naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na tejto určovacej žalobe je daný napriek tomu, že bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť a nebol v rozhodcovskom spotrebiteľskom konaní zrušený v zmysle zákona č. 335/2014 o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, lebo „bezúročnosť a bezpoplatkovosť tejto úverovej zmluvy je nepochybné

daná a nemožno ju spochybnit“ a „bez tohto určenia by bolo jej právne postavenie neisté a ohrozené najmä vznikom prípadnej náhrady škody“. Pokiaľ ide o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.047,95 eur, žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol z dôvodu, že suma 1.749,91 eur, ktorá bola vymožená súdnou exekútkou na základe poverenia súdu na základe právoplatného a vykonateľného rozhodcovského rozsudku, nie je bezdôvodným obohatením, pretože podľa názoru súdu prvej inštancie išlo o plnenie z právneho dôvodu na podklade exekučného titulu, ktorý nebol v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní zrušený, lebo nebola žalobkyňou podaná v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku a v súdnom exekučnom konaní bola spotrebiteľská doložka - teda zmluva o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní posúdená ako platná, preto súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie a exekútorka nárok aj s trovami konania vymohla, pričom žalobkyňa ani v exekučnom konaní nič nenamietala a exekučné konanie nebolo zastavené. Pokiaľ ide o žalobu v časti o vydanie plnenia žalobkyne za obdobie od 31.07.2012 do 12.08.2015, v tejto časti nárok súd prvej inštancie ako premlčaný nepriznal, pretože žalobkyňa podala žalobu dňa 19.08.2019, pričom žalobu o žiadosť o vydanie bezdôvodného obohatenia rozšírila podaním doručeným súdu dňa 27.11.2020, a podľa názoru súdu prvej inštancie lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula 31.07.2014 a 12.08.2014. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p. tak, žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 50%, čo odôvodnil tým, že „bola úspešná len vo výroku o bezúročnosť a bezpoplatkovosť a v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia /100% mínus 50% čo je 50%“.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a III. podal žalovaný včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, že žalobu zamietne a o náhrade trov konania rozhodne pomerne podľa výsledku sporu, eventuálne, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vytýkal súdu prvej inštancie, že sa nevyporiadal s existenciou právoplatného rozhodnutia ukladajúceho žalobkyňi ako dlžníkovi povinnosť plniť na základe skutkového základu, o ktorom rozhodoval výrokom I., že dospel k nesprávnym skutkovým záverom a vec nesprávne posúdil, že výrok o náhrade trov konania je v rozpore so zásadou úspechu a s rozhodnutím vo veci samej. Upozornil, že od začiatku konania poukazoval na to, že o nárokoch z úverovej zmluvy je právoplatne rozhodnuté (rozhodcovským rozsudkom RK-PC-169/16-Ek zo dňa 21.06.2016, právoplatný dňa 05.10.2016) a dané rozhodnutie nie je možné meniť alebo zrušiť rozhodnutím, ktorého sa žalobkyňa domáha podanou žalobou. Určovanie bezúročnosti úveru za danej situácie označil za procesne nesprávny postup, pretože súd koná a rozhoduje o právoplatne posúdenej veci, čím porušuje § 194 ods. 2, § 226, § 228 C.s.p. a § 41 zákona č. 335/2014 Z.z. Význam uvedeného podľa neho spočíva v dvoch podstatných smeroch, a to prípustnosť žaloby a dôvodnosť žaloby. Vytýkal, že nie je možné z napádaného rozsudku zistiť, prečo sa súd prvej inštancie úplne opomenul zaoberať existenciou rozhodcovského rozsudku. Súčasne označil za zrejmé, že posudzovanie (bez)úročnosti úverovej zmluvy je z pohľadu právoplatne priznaného nároku len predbežnou otázkou. V zmysle § 131 C.s.p. preto žaloba v časti, ktorou sa žalobca domáha, aby súd samostatným výrokom rozhodoval o predbežnej otázke, je žaloba neprípustná a v časti výroku I. rozsudku mala byť zamietnutá bez ďalšieho (pokiaľ teda súd konanie nezastavil). Namietal dôvodnosť súdom prvej inštancie konštatovaného záveru, že v zmluve chýba údaj o konečnej splatnosti, podľa jeho názoru požiadavka ako uvádzanie konečnej splatnosti je požiadavka nad rámec eurokonformného výkladu zákona č. 129/2010 Z.z., ako to vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 56/2018 zo 17.08.2018. Rozhodnutie o náhrade trov označil za nesprávne, pretože, ak bol žalobca úspešný v rozsahu 50 % a neúspešný v rozsahu 50 %, potom čistá miera jeho úspechu v konaní je 0 % (a nie 50 %).

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

4. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu výroku I. podľa 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

5. Odvolací súd sa stotožňuje s námietkou odvolateľa, že z napádaného rozsudku presnejšie z odôvodnenia rozsudku v rozsahu výroku I., ktorým súd prvej inštancie vyhovel žalobe o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, nie je možné zistiť, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal so vznesenou námietkou rei iudicatae vzhľadom na existenciu rozhodcovského rozsudku. Vznesenú

námietku súd prvej inštancie spomína len v odseku 23. odôvodnenia, v ktorom však uvádza dôvody svojho zamietavého rozhodnutia v rozsahu odvolaním nenapadnutého výroku II. Tu (značne zmätočne a nezrozumiteľne) uviedol, že cit. „v rámci exekučného konania bola žalovanému zaplatená suma na základe exekučného titulu 1353,71 eur, ktorú súd nepovažoval za bezdôvodné obohatenie z dôvodu, že bola vyplatená na základe vykonateľného rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní na základe poverenia súdu, preto ju súd nepovažuje za bezdôvodné obohatenie, lebo išlo o plnenie na základe právoplatného a vykonateľného rozhodcovského rozsudku a preto súd prihladol na námietku res iudicata vznesenú v tomto konaní, preto súd žalobu žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia ako nedôvodnú zamietol“. Z uvedeného, odvolací súd zdôrazňuje odvolaním nenapadnutého odôvodnenia výroku II., vyplýva, že námietku res iudicata posúdil súd prvej inštancie ako dôvodnú. V prípade posúdenia tejto námietky ako dôvodnej však nemohlo nasledovať rozhodnutie o veci samej (sčasti vyhoviecie a sčasti zamietnutie žaloby), ale zastavenie konania, pretože res iudicata, alebo vec rozhodnutá je prekážkou konania; jej neexistencia je procesnou podmienkou, ktorej nedostatok je neodstrániteľný a má vždy za následok zastavenie konania (porovnaj § 161 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 230 C.s.p.). Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, podľa ktorého na námietku res iudicata vznesenú žalovaným prihladol, je vzhľadom na ďalší procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý vo veci konal a rozhodol o veci samej zmätočné, nezrozumiteľné a nezodpovedajúce procesnoprávnej úprave.

6. Keďže ide o procesnú podmienku, na ktorú musí prihladať súd z úradnej povinnosti kedykoľvek počas konania, teda aj počas odvolacieho konania (§ 161 ods. 1 C.s.p.), musel sa aj odvolací súd vysporiadať s jej splnením, hoci tak mal urobiť už súd prvej inštancie.

7. Odvolateľ od začiatku konania namietal existenciu prekážky veci právoplatne rozhodnutej a to s poukazom na rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu S. zo dňa 21.06.2016. Z tohto rozhodcovského rozsudku, ktorým súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, vyplynulo, že rozhodcovský súd si založil svoju právomoc vo veci konať a rozhodnúť na rozhodcovskej zmluve číslo XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 31.07.2012.

8. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na právnu vetu obsiahnutú v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 27/2011 publikovanú pod R 77/2015 Zbierky stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, že neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu, preto ním vydaný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku veci právoplatne rozhodnutej pre občianskoprávne konanie o určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní, či v občianskom súdnom konaní (teraz civilnom procese) predložený rozhodcovský rozsudok má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok súdu, môže súd pristúpiť k riešeniu otázky platnosti rozhodcovskej doložky alebo zmluvy nielen v exekučnom konaní (napríklad v súvislosti s posudzovaním, či rozhodcovský rozsudok je alebo nie je vykonateľný exekučný titul), ale aj v iných konaniach (napríklad pri riešení otázky, či vydaný rozhodcovský rozsudok zakladá pre občianske súdne konanie /teraz civilný proces/ prekážku res iudicata). Ak je rozhodcovská doložka (zmluva) absolútne neplatná, treba mať na zreteli, že jej absolútna neplatnosť (negotium nullum) nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona (ex lege), v dôsledku čoho sa na takúto doložku (zmluvu) hľadí tak, ako keby nebola nikdy urobená. Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť (každého) právneho úkonu musí súd vždy prihladať, a to aj bez návrhu (ex officio).

9. Preto je nielen možné, ale súd je z úradnej povinnosti povinný v civilnom súdnom spore o nároku (bez ohľadu na to, či ide o určovací žalobu alebo žalobu na plnenie), ktorý bol predmetom rozhodcovského konania a o ktorom bol vydaný rozhodcovský rozsudok, podrobiť zmluvu, ktorou bola založená právomoc rozhodcovského súdu preskúmaniu, a to z hľadiska jej primeranosti (priateľnosti), a teda jej platnosti.

10. Súd prvej inštancie rozhodcovskou zmluvou číslo XXXXXXXXXXXX uzavretou stranami sporu dňa 31.07.2012 vykonal dokazovanie a túto aj hodnotil, pričom svoje úvahy uviedol v ods. 5 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Dospel k záveru, že zmluva je formulárovou zmluvou, ktorá nebola individuálne dojednaná, bola uzatvorená v ten istý deň ako zmluva o spotrebiteľskom revolvingovom úvere, žalovaný nepreukázal, že by bola individuálne dojednaná, z výpovede žalovaným navrhutej svedkyne O. A., ktorá spotrebiteľskú zmluvu za žalovaného uzatvárala, nebolo možné zistiť, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bola individuálne dojednaná, lebo žalobkyňa tvrdila, že v prvom rade chcela získať úver, boli jej predložené viaceré listiny, ktorých obsah jej nebol vysvetlený, pričom z výsluchu

navrhnutej svedkyne vyplýva, že spotrebiteľskú zmluvu so žalobkyňou spisovala, pamätala si len toľko, že spotrebiteľom uvádzala, akú čiastku si berú a na koľko mesiacov, tiež nevedela uviesť, o aký finančný produkt žalobkyňa žiadala, pričom okolnosti uzatvorenia zmluvy si nepamätala, len potvrdila, že žalobkyňa uzatvárala aj spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, ale k okolnostiam jej uzavretia sa nevedela s odstupom času vyjadriť.

11. Odvolací súd súhlasí s uvedeným hodnotením rozhodcovskej zmluvy, ako vykonal súd prvej inštancie. Súhlasí, že žalovaný nepreukázal, že by rozhodcovská zmluva bola individuálne dojednaná, preto ju nemožno považovať za zmluvu individuálne dojednanú (pozri § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovská zmluva uzavretá stranami sporu je síce uzavretá na samostatnej listine, avšak je formulárová. Ide o formulár, do ktorého sa len dopĺňajú údaje o dlžníkovi a o úverovej zmluve bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jej obsah. Je vopred pripravená veriteľom, obsahuje náležitosti rovnaké ako v množstve ďalších prípadov, ktoré sú odvolaciemu súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti. Zmluva nijako nespĺňa kritériá individuálnosti, či jednotlivého prístupu s ohľadom na potreby konkrétneho spotrebiteľa. Je zjavné, že ide o formulárovú zmluvu, opakovane uzatváranú so spotrebiteľmi, s vopred určenými podmienkami, ktorá jednoznačne podlieha skúmaniu existencie neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Rozhodcovská zmluva bola žalobkyni predložená súčasne (v ten istý deň) so žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvou, a teda žalobkyňa mohla ľahko nadobudnúť dojem, že ide o tú istú zmluvu pozostávajúcu z viacerých listín a v konečnom dôsledku ani nemusela vedieť o tom, že uzatvára rozhodcovskú zmluvu napriek tomu, čo bolo v zmluve deklarované. Z predložených listinných dôkazov teda nevyplýva, že by si uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takomto znení výslovne vymienila žalobkyňa a vzhľadom na charakter zmluvy možno len ťažko predpokladať, že by mala možnosť do obsahu zmluvy akýmkoľvek spôsobom zasahovať. K ďalším indikátorom svedčiacim o neindividuálnom dohodnutí rozhodcovskej zmluvy patrí skutočnosť, že rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu teda v čase, keď spotrebiteľa často pod vplyvom finančnej núdze, pri uzatváraní zmluvy opomenú zachovať náležitú obozretnosť. Predmetná rozhodcovská zmluva je síce tzv. nevýhradnou rozhodcovskou doložkou, teda dáva na výber žalujúcej strane medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, no možnosť iniciovania sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom treba považovať za skôr teoretickú (keďže tu spektrum potenciálnych požiadaviek spotrebiteľa nespĺnených druhou stranou zmluvného vzťahu je zjavne veľmi obmedzené, v konečnom dôsledku bol výber súdu na žalovanom, pretože v prípade, že sa rozhodne podať žalobu na rozhodcovský súd, vyberie niektorý z uvedených rozhodcovských súdov a možnosť voľby dlžníka - spotrebiteľa je len iluzórna a reálne mu tento výber neumožňuje. Z podstaty úverovej zmluvy a právneho vzťahu ňou založeného totiž vyplýva, že subjektom, na podnet ktorého začne konanie o zaplatenie dlžnej sumy, bude dodávateľ a teda na ňom bude aj voľba medzi všeobecným alebo rozhodcovským súdom. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska.

12. Smernica Rady Európskej únie č. 93/13 EHS z 05.04.1993 považuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané, pretože podnikateľ ako jedna zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy tým zneužíva svoje silnejšie postavenie, ktoré je dané najmä tým, že spotrebiteľ nie je schopný presadiť zmeny formulárových zmluvných podmienok a v prípade úverových zmlúv, často koná pod tlakom finančnej tiesne, čím veriteľ získava neprimerané výhody. O nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom, ale, ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa (veriteľa), spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej doložky je potom potrebné považovať takúto rozhodcovskú doložku v celosti za neprijateľnú podmienku a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora EÚ (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05). Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda vyplýva zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite napláňovať, sú plne namieste.

13. Pokiaľ je zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah, teória aj prax navyše označujú aj za fakticky nerovný, nevyvážený, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná

podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej nerovnosti, preto na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu aj v rámci exekučného konania, pokiaľ ide o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak je takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takom prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.02.2011 sp. zn. IV ÚS 55/2011).

14. Odvolací súd v súvislosti s posúdením rozhodcovskej zmluvy uzavretej žalovaným ako neplatnej poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 20. júna 2018 č.k. IV. ÚS 371/2018-43. V citovanom uznesení ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnené sťažnosti žalovaného proti zamietavým rozhodnutiam všeobecných súdov v exekučných veciach, ktoré posúdili obdobné rozhodcovské zmluvy žalovaného ako neplatné z rovnakých dôvodov.

15. Žalovaný nepreukázal, že by rozhodcovská zmluva bola individuálne dojednaná, preto ju nemožno považovať za zmluvu individuálne dojednanú (pozri § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka), no preukázané je, že žalobkyňa ako spotrebiteľka nemala možnosť ovplyvniť jej obsah, rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, takáto rozhodcovská zmluva spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej, preto je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľná a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Neplatnosť rozhodcovskej zmluvy má za následok nedostatok právomoci rozhodcovského súdu na prejednanie žaloby, čo spôsobuje jeho materiálnu nevykonateľnosť a teda jeho nezáväznosť (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24.02.2011 sp. zn. 17CoE/47/2011). Právna teória označuje takéto rozhodnutia ako ničotné tzv. paaky (rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 3/2013). Preto rozhodcovský rozsudok vydaný v danej veci nezaložil prekážku veci právoplatne rozhodnutej, námietka res iudicata vznesená žalovaným nie je dôvodná. Sú splnené podmienky, aby vo veci začatej na podklade žaloby žalobkyne konal a rozhodol všeobecný súd.

16. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalovaného týkajúcu sa procesnej neprípustnosti žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, tu odvolací súd poukazuje na nesprávnosť úvah odvolateľa, ktorý procesnú (ne)prípustnosť žaloby odvodzuje podľa § 137 písm. c/ C.s.p. a v jeho zmysle posudzuje naplnenie podmienky nalievavého právneho záujmu na požadovanom určení práva (charakter predbežnej otázky vo vzťahu k žalobe o plnenie). V danej veci je totiž procesná prípustnosť žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru daná § 137 písm. d/ C.s.p., podľa ktorého žalobou možno žiadať, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti (ktorou je bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru), ak to vyplýva z osobitného predpisu, ktorým predpisom je v danej veci § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou, teda bez potreby skúmania právneho záujmu na požadovanom určení. Odvolacia námietka žalovaného o procesnej neprípustnosti žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nie je dôvodná.

17. Ďalej žalobca namietal, že súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v zmluve chýba údaj o konečnej splatnosti. Uvedené odvolacie tvrdenie nie je pravdivé, pretože súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru neodôvodnil len chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru, ale aj zistením, že RPMN bola uvedená v spotrebiteľskej zmluve v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa za súčasnej citácie § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

18. Voči tomuto zisteniu súdu prvej inštancie však odvolateľ neuviedol žiadne odvolacie námietky. Nenamietaný dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (nesprávne uvedená výška RPMN v neprospech spotrebiteľa) tak možno považovať za nesporný a nepochybne daný, preto z dôvodu hospodárnosti, procesnej ekonómie, sa odvolací súd nezoberal dôvodnosťou odvolacej námietky len voči jednému z viacerých dôvodov bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (údaj o konečnej splatnosti úveru).

19. Žalovaným uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku I. potvrdiť.

20. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

21. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku I. tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

22. Odvolací súd však súhlasí s námietkou odvolateľa voči výroku o trovách konania. Pokiaľ bol súd prvej inštancie názoru, že pomer úspechu a neúspechu strán sporu bol rovnaký, potom podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ktorý bol použitý správne, ale nesprávne interpretovaný, mohol rozhodnúť len, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, žalobkyni nemohol právo na náhradu trov konania priznať. Ak je úspech strán v spore rovnaký - žalobca vysúdi polovicu a žalovaný sa polovici ubráni (50 % ku 50 %), náhrada sa neprizná nikomu. Pomer rozdelenia náhrady trov konania zodpovedá pomeru víťazstva strany vo veci samej zníženého o pomernú časť jej neúspechu. Správny výpočet je (50% úspech -50% neúspech = 0). Rozhodnutie o náhrade trov konania je tak nesprávne.

23. Keďže neboli splnené podmienky ani na potvrdenie, ani na zrušenie rozhodnutia o trovách konania, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o náhrade trov konania podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

24. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 a § 251 C.s.p. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že obe strany sporu mali v odvolacom konaní zhruba rovnaký úspech (žalobkyňa v rozsahu výroku I. a žalovaný v rozsahu výroku III. rozsudku), preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

25. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).